

Αλληλεγγύη, Πρόσδος, Ευαιμερία

**Ημερίδα «Άνθρωποι σε κίνηση: παιδαγωγικά εργαλεία για καλλιέργεια της ενσυναίσθησης για παιδιά πρόσφυγες και μετανάστες»
Σάββατο, 25 Νοεμβρίου 2017, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας**

ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 1: «Εκπαίδευση για τα Δικαιώματα των Παιδιών που Μετακινούνται» Δρ Γκέλη Αρώνη, Συντονίστρια της Ομάδας Διαχείρισης, Συντονισμού και Παρακολούθησης της Εκπαίδευσης των Προσφύγων του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

Το εργαστήριο *Εκπαίδευση για τα Δικαιώματα των Παιδιών που Μετακινούνται* θα υλοποιήσει ένα από τα σχέδια εργασίας πάνω στα Δικαιώματα του Παιδιού από το υλικό του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη και την Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (Education for Democratic Citizenship /Human Rights Education). Χρησιμοποιώντας για πηγές τον καθημερινό Τύπο καθώς και τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού οι συμμετέχοντες θα δημιουργήσουν αφίσες με κεντρικό άξονα ένα άρθρο ή μια εικόνα που παρουσιάζει την προστασία ή την παραβίαση *Δικαιωμάτων των Παιδιών που Μετακινούνται* σε τομείς όπως:

- Τη φιλοξενία τους σε χώρους πρώτης υποδοχής, διαμονής, φιλοξενίας και κράτησης ανηλίκων προσφύγων και μεταναστών
- Την πρόσβασή τους σε διεθνή προστασία, τις διαδικασίες οικογενειακής επανένωσης και μετεγκατάστασης
- Την πρόσβασή τους στην εκπαίδευση και σε υπηρεσίες υγείας
- Την επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων, τη διαπίστωση της ανηλικότητας κλπ.

Την παρουσίαση των αφισών θα ακολουθήσει αναστοχαστική συζήτηση πάνω στα περιεχόμενα των άρθρων και των δικαιωμάτων που θα αναδυθούν καθώς και στις συλλογικές δράσεις με τις οποίες εκπαιδευτικοί και μαθητές μπορούν να βοηθήσουν στην πρακτική προστασία κι εφαρμογή τους.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 2: «ΑΥΑ - Προσεγγίζοντας το ξένο μέσα από μια διδακτική εφαρμογή οπτικοακουστικού γραμματισμού με την αξιοποίηση της τεχνικής STOP MOTION ANIMATION» Αλέξης Γούμενος, Δώρα Χρίστου, Μάρλεν Κοραλία Ζαχαριάδου, Εκπαιδευτικοί και Δρ Δήμητρα Εγγλέζου, Λέκτορας Τμήματος Τεχνών, Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η παιδαγωγική αξιοποίηση του βιβλίου ΑΥΑ ως εργαλείου επεξεργασίας θεμάτων σχετικών με την ενίσχυση της ενσυναίσθησης για τους πρόσφυγες και την προώθηση των οικουμενικών αξιών του ανθρωπισμού και της αλληλεγγύης. Κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου οι εκπαιδευτικοί θα ενημερωθούν για το πρόγραμμα συνεργατικής δημιουργικής γραφής μέσα από το οποίο προέκυψε το βιβλίο και θα έχουν την ευκαιρία, μέσω της τεχνικής STOP MOTION ANIMATION, να εξοικειωθούν με τις βασικές αρχές χρήσης του οπτικοακουστικού μέσου αποκωδικοποιώντας και παράγοντας μηνύματα σε σχέση

με το προσφυγικό ζήτημα και την ανθρωπιστική κρίση στο πλαίσιο της καλλιέργειας κοινωνικών δεξιοτήτων, της ενσυναίσθησης και του διαπολιτισμικού σεβασμού.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ 3: «Ο άλλος που κτυπά την πόρτα: ετερότητα στο παιδικό βιβλίο» Δρ Άννα Κουμπάνου, Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια, Πανεπιστήμιο Κύπρου, Εκπαιδευτικός, Συγγραφέας

Στο εργαστήριο θα διερευνήσουμε ποιος είναι ο άλλος και πώς σχετίζεται με τον εαυτό και την ταυτότητα; Θα επικεντρωθούμε επίσης σε τρόπους εγγραφής της ετερότητας στο παιδικό βιβλίο και σε θέματα ιδεολογίας, ενώ θα χρησιμοποιήσουμε εργαλεία κριτικής προσέγγισης λογοτεχνικών κειμένων. Ακολούθως, θα πειραματιστούμε με τρόπους δημιουργικής γραφής που δίνουν φωνή στον άλλο και προσκαλούν τη δική του προοπτική και φωνή στην αφήγηση.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ 4: «Διαδρομές» Φωτεινή Κωνσταντοπούλου, Συγγραφέας

1^η Δραστηριότητα:

Εντοπίζουμε στον παγκόσμιο χάρτη τις Χώρες που αναφέρονται στο βιβλίο και σημειώνουμε με χρωματιστά μολύβια πάνω στο χάρτη τις πορείες των παιδιών προσφύγων προς την ζωή και την ελευθερία. Συζητάμε μαζί τους το πώς και το γιατί, το πώς θα ένιωθαν και τι θα έκαναν εκείνα, αν βρίσκονταν στη θέση τους. Προτείνεται η σύνθεση μίας δική τους αφήγησης λέγοντας το καθένα μία πρόταση. Αυτή η δραστηριότητα θα τα βοηθήσει να έρθουν πιο κοντά μεταξύ τους και θα συμβάλει στην καλλιέργεια της συναισθηματικής νοημοσύνης τους. Τέλος αποτυπώνοντας σε λευκό διαφανές χαρτί που θα τοποθετήσουν επάνω στο χάρτη τις χρωματιστές πορείες των παιδιών προσφύγων και κόβοντας και ζωγραφίζοντας ή «γεμίζοντας» με την τεχνική του κολλάζ το περίγραμμα που θα προκύψει, μπορούν να φανταστούν το σχήμα και τη μορφή μίας νέας χώρας, αυτής των ελπίδων τους για μια καλύτερη ζωή.

2^η Δραστηριότητα:

Προτείνουμε στα παιδιά να αναζητήσουν, να συλλέξουν και να μελετήσουν δημοσιεύματα στην ηλεκτρονική και έντυπη ειδησεογραφία που να αφορούν σε παιδιά πρόσφυγες. Να ξεχωρίσουν αυτά που θα τους κάνουν μεγαλύτερη εντύπωση και να φανταστούν τη συνέχειά τους, καταγράφοντάς την. Αν υπάρχουν συμμαθητές τους πρόσφυγες, μπορούν να ξεκινήσουν από τις δικές τους «ζωντανές» μαρτυρίες. Η κατασκευή μιας εφημερίδας τοίχου που θα περιλαμβάνει κείμενα, σκίτσα και φωτογραφικό υλικό και θα τοιχοκολληθεί σε εμφανές σημείο στο σχολείο, θα δώσει την αφορμή για πολλές ακόμη δημιουργικές συζητήσεις και δράσεις.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ 5: «Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένας γλάρος διαφορετικός» Ειρήνη Μοράρη, Εκπαιδευτικός, Εκπαιδύτρια Δεξιοτήτων Ζωής

Ένα βιωματικό εργαστήριο για την έννοια της διαφορετικότητας, με αφορμή το παραμύθι «Η δασκάλα και ο γλάρος». Ελάτε να μάθουμε πως μπορούμε μέσα από παιχνίδια να ευαισθητοποιήσουμε τα παιδιά στην ομορφιά της διαφορετικότητας και τη σημαντικότητα της αποδοχής και της αγάπης. Επειδή η διαφορετικότητα αποτελεί τον κανόνα και όχι την εξαίρεση. Το εργαστήριο θα δώσει πρακτικά εργαλεία για βιωματική μάθηση και αναστοχασμό. Ο αναστοχασμός είναι σημαντικό εργαλείο

για ανάπτυξη της συναισθηματικής ευφυΐας των παιδιών, της ενσυναίσθησης και της αποδοχής.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ 6: «Οι καρέκλες της προσφυγιάς» Δρ Έλενα Παπαμιχαήλ και Δρ Πετρούλα Αντωνίου, Λειτουργοί Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Στο εργαστήριο αξιοποιούνται δραστηριότητες από εγχειρίδιο της εκπαίδευσης κατά της προκατάληψης και από εκπαιδευτικό υλικό της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες («Συμβίωση: Σχέδιο δράσης για την προώθηση της ανεκτικότητας και την πρόληψη του ρατσισμού στο σχολείο. Δραστηριότητες βιωματικής μάθησης στα ανθρώπινα δικαιώματα και στα δικαιώματα των προσφύγων»). Το εργαστήριο αποσκοπεί στην καλλιέργεια της ενσυναίσθησης και την αποδόμηση στερεοτύπων σχετικά με την προσφυγιά και τη μετανάστευση.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ 7: «Κριτική επεξεργασία: από τη θεατρική απόδοση λογοτεχνικού κειμένου στη βιωμένη εμπειρία» Γιώργος Στόγιας, Εκπαιδευτικός, Συγγραφέας

Σύντομη θεωρητική εισαγωγή, παρουσίαση του υλικού. Χωρισμός σε ομάδες. Κάθε ομάδα θα αναλάβει να διασκευάσει θεατρικά ένα απόσπασμα του κειμένου από τις ιστορίες «Αυτοκολλητάκια στον Ουρανό» και να το παρουσιάσει στην ολομέλεια. Μετά από κάθε παρουσίαση ακολουθεί συζήτηση με τους συντελεστές και τους θεατές για τη σχέση του συγκεκριμένου κομματιού με την προσωπική εμπειρία, όπως επίσης και σύνδεση με παιδαγωγικές διαστάσεις/προβλήματα/ προκλήσεις (σε συνάρτηση, αλλά και πέρα από την πραγμάτευση του θέματος στο κείμενο). Συμπεράσματα, επανατροφοδότηση.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ 8: «Κόκκινη κλωστή δεμένη, σε μια βάρκα τυλιγμένη, με ανθρώπους φορτωμένη» Χριστόφορος Χριστοφόρου, Εκπαιδευτικός & Ελενίτσα Γεωργίου, Μουσικοπαιδαγωγός, Αφηγήτρια

Ένα δίωρο βιωματικό εργαστήριο για εκπαιδευτικούς, βασισμένο στο βιβλίο *‘Η βάρκα που δεν βούλιαζε’*. Οι ταξιδιώτες της βάρκας ζωντανεύουν μπροστά στα μάτια μας και μας μεταφέρουν στις δικές τους πραγματικότητες, μέσα από την αφήγηση, τη μουσική και την κίνηση. Μέσα από τη μικρή ιστορία στη βάρκα, έχουν υφανθεί διαθεματικές δραστηριότητες κατάλληλες για μαθητές Δημοτικής Εκπαίδευσης, οι οποίες αφορούν τα συναισθήματα, τα μαθηματικά, τις γλώσσες, την αγωγή του πολίτη, τη γεωγραφία και τις τέχνες (εικαστικά, μουσική, θέατρο). Οι δραστηριότητες θα μπορούν να εφαρμοστούν από τον εκπαιδευτικό κατά την παρουσίαση του βιβλίου στην τάξη, πριν, μετά ή κατά τη διάρκεια της αφήγησης. Εντάσσονται στα πλαίσια των ενοτήτων *‘Πόλεμος – Πρόσφυγες’*, *‘Αποδοχή Διαφορετικότητας – Αποφυγή Ρατσισμού’* και *‘Ξενοφοβία – Φιλοξενία’*. Στο τέλος του εργαστηρίου θα γίνει προβολή ταινίας μικρού μήκους βασισμένη στη δράση της εμπυχωτριάς στο Κέντρο Υποδοχής Αιτητών Ασύλου Κοφίνου, με θέμα τις Δημιουργικές Τέχνες στην Εμπύχωση/Εκπαίδευση.